

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ЛИСЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF LYSENKO v. UKRAINE)**

(Заява № 18219/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

7 червня 2007 року

ОСТАТОЧНЕ

12.11.2007

Це рішення стане остаточним відповідно до умов, зазначених у п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ЛИСЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

У справі «Лисенко проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. П.Лоренцен (*P. Lorenzen*), Голова,
пані С.Ботучарова (*S. Botoucharova*),
п. В.Буткевич (*V. Butkevych*),
пані М.Цаца-Ніколовська (*M. Tsatsa-Nikolovska*),
п. Р.Маруст (*R. Maruste*),
п. Дж.Боррего Боррего (*J. Borrego Borrego*),
пані Р.Ягер (*R. Jaeger*), судді,

та пані К.Вестердік (*C. Westerdiek*), Секретар секції,
після обговорення в нарадчій кімнаті 15 травня 2007 року,
виносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 18219/02), поданою до Суду громадянином України п. Василем Васильовичем Лисенком (далі – заявник) 8 квітня 2002 року відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Уряд України (далі – Уряд) був представлений його Уповноваженим – п. Юрієм Зайцевим.

3. 27 червня 2005 року Суд вирішив направити скаргу стосовно невиконання рішення, винесеного на користь заявника проти державної виконавчої служби, на комунікацію Уряду. Відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо суті заяви і її прийнятності одночасно.

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився у 1948 році та проживає у м. Миколаїв.

A. Провадження проти агрофірми «Щербані»

5. 26 квітня 1998 року Вознесенський суд зобов'язав приватну агрофірму «Щербані» (далі – компанія) виплатити заявнику його частку майнового паю в розмірі 32 112 грн¹.

6. Між 12 жовтня 1998 року та груднем 1999 року відділом державної виконавчої служби Вознесенського міського управління

¹ 5267 євро

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ЛИСЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

юстиції (далі – виконавча служба) було накладено арешт та продано три автомобілі, що належали компанії, після чого заявнику було виплачено 7130,40 грн².

7. 26 вересня 2002 року Вознесенський суд, розглянувши скаргу заявника, визнав дії та бездіяльність виконавчої служби стосовно виконання вищезазначеного рішення незаконними.

8. 4 листопада 2003 року Миколаївське обласне управління юстиції проінформувало заявника про неможливість виконання рішення від 26 серпня 1998 року у зв'язку з відсутністю коштів у компанії. Вищевказане рішення досі залишається невиконаним.

Б. Провадження проти виконавчої служби

9. У листопаді 2002 року заявник подав позов проти виконавчої служби, вимагаючи компенсації за шкоду, завдану нерозумною затримкою у виконанні рішення, винесеного на його користь.

10. 15 лютого 2003 року Вознесенський суд задовольнив позов заявника та присудив 925 грн³ компенсації моральної шкоди. Це рішення не оскаржувалось в апеляційній інстанції протягом встановленого законом одномісячного строку та набуло чинності 17 березня 2003 року.

11. 27 березня 2003 року виконавча служба відкрила виконавче провадження, і 13 травня 2003 року виконавчий лист було надіслано до Державного казначейства у Вознесенському районі.

12. У зв'язку з відсутністю коштів у боржника 19 вересня 2003 року виконавчий лист було повернуто заявнику.

13. 29 грудня 2003 року Вознесенський суд за позовом заявника, визнавши факт невиконання виконавчою службою рішення від 15 лютого 2003 року, постановив поновити виконавче провадження.

14. 8 липня 2004 року виконавча служба перерахувала 925 грн на банківський рахунок заявника, а виконавче провадження було закрито 15 липня 2004 року.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

15. Відповідне національне законодавство було викладене у рішенні у справі «Ромашов проти України» (заява № 67534/01, пункти 16 – 19, рішення від 27 липня 2004 року).

² 1170 євро.

³ 152 євро.

ЩОДО ПРАВА

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 ТА СТАТТІ 13 КОНВЕНЦІЇ, А ТАКОЖ СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ

16. Заявник скаржився на порушення пункту 1 статті 6, статті 13 Конвенції та статті 1 Першого протоколу, спричиненого тривалим невиконанням рішення від 15 лютого 2003 року, винесеного на його користь. У вищевказаних положеннях зазначено таке:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 13

«Кожен, чиї права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження».

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

A. Щодо прийнятності

17. Уряд зауважив, що державні органи не можна звинуватити у бездіяльності, а рішення від 15 лютого 2003 року, винесене на користь заявника, було виконано повністю.

18. Заявник не погодився.

19. Суд зауважує, що він вже відхилив подібні зауваження Уряду у справах, в яких виконання рішень, винесених проти державних органів, перешкоджала саме відсутність законодавчих заходів, а не неналежне виконання своїх обов'язків виконавчою службою (див., наприклад, рішення у справі «Войтенко проти України», заява № 18966/02, пункти 30 і 31, рішення від 29 червня 2004 року).

20. Суд не вбачає підстав для досягнення іншого висновку у цій справі та вважає, що скарги заявника піднімають серйозні питання факту та права відповідно до Конвенції, визначення яких вимагає

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ЛИСЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

вивчення справи щодо суті. Суд не вбачає підстав для оголошення цієї частини заяви неприйнятною.

Б. Щодо суті

21. У своїх зауваженнях Уряд стверджував, що жодне з положень Конвенції не було порушено стосовно заявника.

22. Заявник не погодився.

23. Суд зазначає, що рішення, винесене на користь заявника проти виконавчої служби, залишалося невиконаним протягом майже шістнадцяти місяців.

24. Суд нагадує, що він вже визнавав порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу у ряді подібних справ (див., наприклад, рішення у справі «Ромашов проти України», згадане вище, пункти 42 – 46, та рішення у справі «Войтенко проти України», згадане вище, пункти 53 – 55).

25. Дослідивши всі надані йому матеріали, Суд вважає, що Уряд не надав жодних фактів чи доводів, що могли б переконати його дійти іншого висновку у цій справі.

26. Отже, було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу.

27. За цих обставин Суд не вважає необхідним розглядати ту ж саму скаргу за статтею 13 Конвенції (див. рішення у справі «Деркач та Палек проти України», заяви № 34297/02 та № 39574/02, пункт 42, рішення від 21 грудня 2004 року).

II. ІНШІ СКАРГИ

28. Далі заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції, а також за статтею 1 Першого протоколу на тривале невиконання рішення від 26 серпня 1998 року, винесеного на його користь.

29. Однак, у світлі усіх наданих йому матеріалів, Суд вважає, що вони не вказують на жодні ознаки порушення прав та свобод, зазначених у Конвенції та у протоколах до неї.

30. Звідси випливає, що ці частини заяви повинні бути визнані неприйнятними як повністю необґрунтовані, відповідно до пунктів 1,3 та 4 статті 35 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

31. Стаття 41 Конвенції зазначає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ЛИСЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

А. Шкода

32. Заявник вимагав 4097 євро компенсації матеріальної шкоди та 4300 євро компенсації нематеріальної шкоди.

33. Уряд стверджував, що вимоги заявника були надмірними та необґрунтованими.

34. Суд, здійснюючи свою оцінку на засадах справедливості, як цього вимагає стаття 41 Конвенції, присуджує заявнику 200 євро (двісті євро) нематеріальної шкоди.

Б. Судові витрати

35. У цій справі заявник не надав жодних вимог за цим пунктом; тому Суд нічого йому не присуджує.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скарги за пунктом 1 статті 6, статтею 13 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу стосовно невиконання рішення, винесеного проти виконавчої служби, прийнятними, а решту заяви неприйнятною;

2. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;

3. *Постановляє*, що було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;

4. *Постановляє*, що немає необхідності розглядати скарги заявника за статтею 13 Конвенції;

5. *Постановляє*, що:

(а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна виплатити заявнику 200 (двісті) євро нематеріальної шкоди;

(б) вищевказана сума повинна бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу, з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто із заявника;

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ЛИСЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

(в) зі впливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на цю суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсотки;

6. *Відхиляє* решту вимог заявника стосовно справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено в письмовій формі 7 червня 2007 року згідно з пунктами 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
(*C.Westerdiek*)
Секретар

Пеер ЛОРЕНЦЕН
(*P.Lorenzen*)
Голова